

WYROBY GALANTERYJNE	NORMA BRANŻOWA	BN-88
	Rączki grzbietowe do wyrobów kaletniczych	8511-21
		Zamiast BN-73/8511-21
		Grupa katalogowa 1154

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania dotyczące rączek grzbietowych stosowanych w walizkach, teczkach, neserach i innych podobnych wyrobach kaletniczych. Norma nie dotyczy rączek skórzanych przyszywanych.

1.2. Określenia

1.2.1. rękojeść — element rączki grzbietowej kształtem i wymiarem przystosowany do dłoni trzymającej osoby.

1.2.2. łącznik — ruchome i trwałe połączenie rękojeści z uchwytem.

1.2.3. uchwyt — element mocujący ruchome łączniki rączki, przytwierdzony trwale do wyrobu kaletniczego.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podstawowy podział i oznaczenie — asortymentu rączek wg KTM, podbranza 0654, uzupełniony typem, rodzajem, wzorem oraz numerem normy.

2.2. Podział

2.2.1. Typy. W zależności od podstawowego materiału, z jakiego jest wykonana rękojeść, rozróżnia się następujące typy rączek:

M — metalowa,

T — z tworzyw sztucznych,

MT — metalowo-tworzywowa.

2.2.2. Rodzaje. W zależności od sposobu wykończenia powierzchni rączek i ich elementów rozróżnia się następujące rodzaje rączek:

Lak — lakierowane,

Ni — niklowane,

Ms — mosiądźowane.

2.3. Przykład oznaczenia wyrobu metalowego (065) okucia (4) pozostałe (-9) uchwytowe (45) produkcji zakładów LUGAMET (-130) o numerze fabrycznym wzoru 212 (-02), liczbie kontrolnej (1), rękojeści metalowo-tworzywowej (MT), niklowanej (Ni), o wymiarach 105×30:

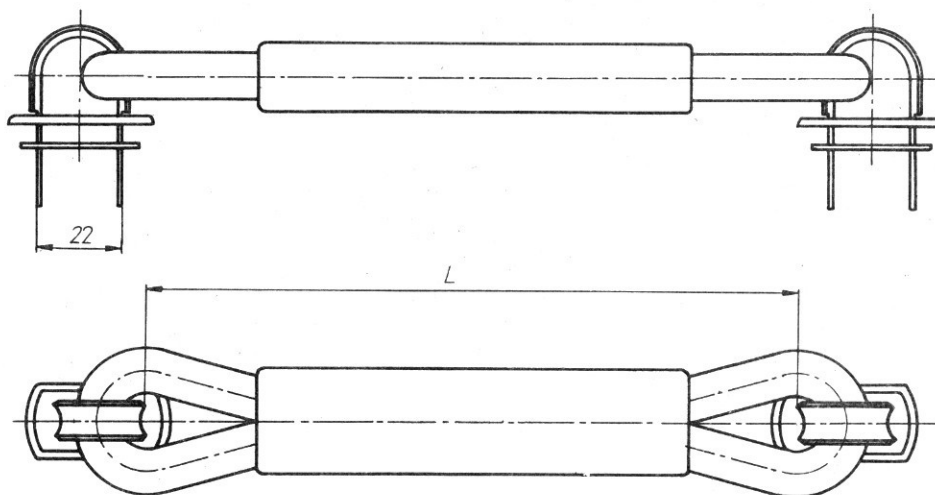
KTM 0654-945-130-021

RĄCZKA GRZBIETOWA MT Ni 105×30 BN-88/8511-21

3. WYMAGANIA

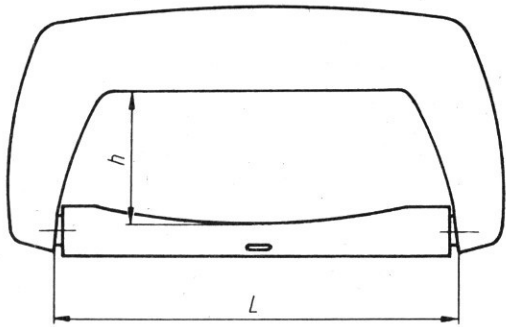
3.1. Wymagania ogólne. Rączki powinny być wykonane zgodnie z odpowiednimi wzorami lub według dokumentacji uzgodnionej pomiędzy producentem i zamawiającym, uwzględniającej wymagania niniejszej normy. Rączki powinny być wytrzymałe na siłę statyczną co najmniej 300 N, przy prędkości 5 m/min.

3.2. Wymiary — w mm wg rys. 1 ÷ 9 i tabl. 1.

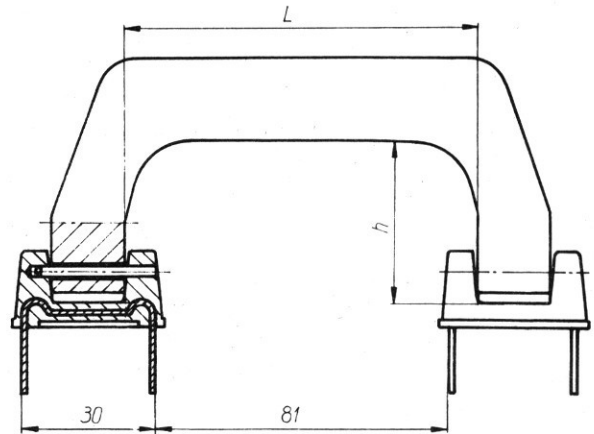
Rys. 1. Rączka grzbietowa metalowo-tworzywowa (MT) wzór 211

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Włókiennictwa dnia 19 grudnia 1988 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1989 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 2/1989, poz. 4).

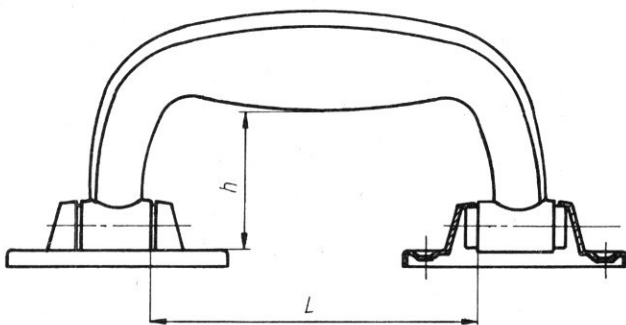
BN-88/8511-21-2

Rys. 2. Rączka grzbietowa metalowo-tworzywowa (MT) wzór 212

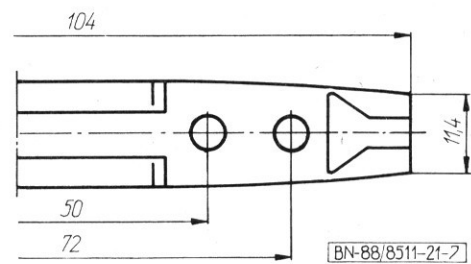
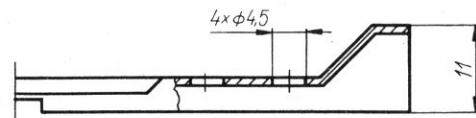
BN-88/8511-21-6

Rys. 6. Rączka grzbietowa tworzywowa (T) wzór 217 i 218

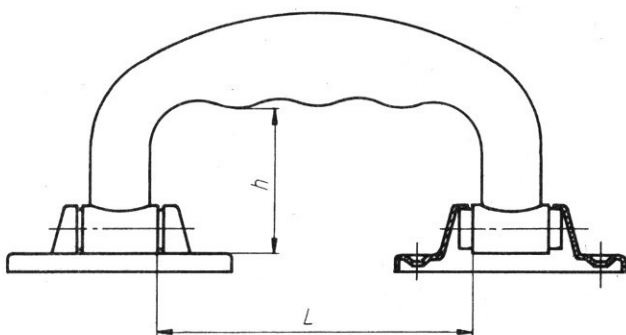
BN-88/8511-21-3

Rys. 3. Rączka grzbietowa metalowo-tworzywowa (MT) wzór 214

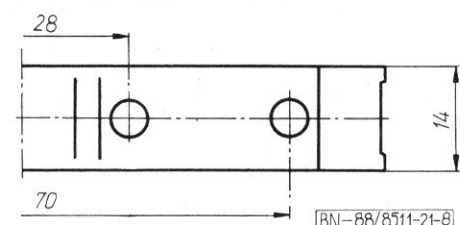
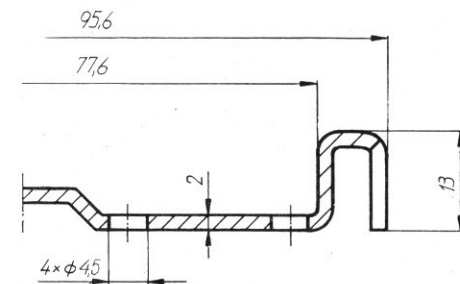
BN-88/8511-21-7

Rys. 7. Uchwyt rączki grzbietowej wzór 212

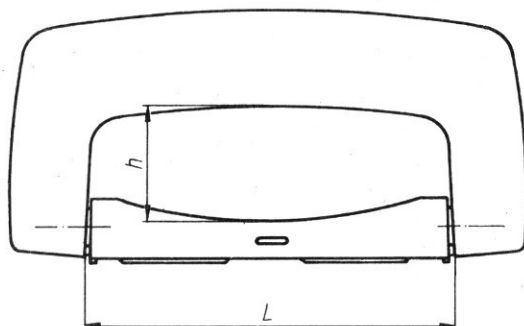
BN-88/8511-21-4

Rys. 4. Rączka grzbietowa metalowo-tworzywowa (MT) wzór 215

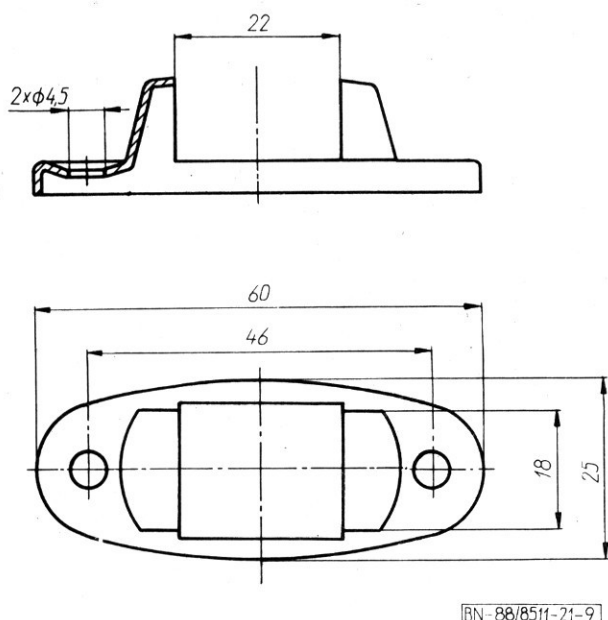
BN-88/8511-21-8

Rys. 8. Uchwyt rączki grzbietowej wzór 216

BN-88/8511-21-5

Rys. 5. Rączka grzbietowa metalowo-tworzywowa (MT) wzór 216

Rys. 9. Uchwyt rączki grzbietowej wzór 214 i 215

Tablica 1

Numer fabryczny wzoru	Wymiary, mm	
	$L \pm 2$	$h \pm 2$
211	170 ÷ 180	—
212	105	30
214	83	34
215	83	36
216	98	32
217	93	50
218		

3.3. Materiał

3.3.1. Rękojeść tworzywa — polwilplast S-B, SOB-ST, S-Z wg BN-84/6352-05, polistyren Owispol wg PN-84/C-89293 lub Tarnamid T-26 wg BN-80/6336-01/12.

3.3.2. Łączniki do rączek metalowych — drut stalowy ST 2S wg PN-67/M-80026.

3.3.3. Uchwyt do łączników rączek

a) taśma stalowa 08X MT wg PN-73/H-92327,
b) taśma mosiężna w gatunku M63 wg PN-80/H-92816,

c) tworzywa sztuczne: polistyren Owispol wg PN-84/C-89293 lub Tarnamid T-26 wg BN-80/6336-01/12.

3.4. Wykonanie — wg BN-76/8509-01. Rękojeści i uchwyty z tworzyw sztucznych powinny być bez ubytków oraz wtrąceń ciał obcych. Uchwyty stalowe lub mosiężne lakierowane nie powinny mieć ostrych krawędzi, zagięć, wgnieceń i innych zniekształceń łatwo dostrzegalnych nie uzbrojonym okiem.

3.5. Wykończenie

3.5.1. Powłoki galwaniczne. Łączniki i uchwyty rączek powinny być pokryte powłokami dekoracyjno-ochronnymi wg BN-88/8510-05:

niklową — Fe/Ni5 o grubości wg PN-83/H-97006,
niklową — Ms/Ni5 o grubości wg PN-83/H-97009.

3.5.2. Powłoki lakierowe. Uchwyty mosiężne lakierowane powinny być pokryte lakierem bezbarwnym nitro.

Powłoka lakierowana powinna się odznaczać:

- odpornością na zmiany temperatury od -30 do 40°C oraz działanie wody i promieni słonecznych,
- odpornością na działanie środowiska,
- odpornością na tarcie.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Rączki o jednakowym oznaczeniu należy pakować w skrzynki drewniane z tarcicy wg PN-72/D-79601 — oddzielnie uchwyty metalowe i oddzielnie rękojeści. Skrzynki powinny być wyłożone papierem pakowym wg BN-66/7326-01 i dokładnie wypełnione rączkami. Przy niepełnych skrzynkach należy wypełnić wnętrza skrzynki makulaturą.

Masa skrzynki nie powinna przekraczać 50 kg.

Dopuszcza się pakowanie rękojeści rączki do worków z folii polietylenowej wg BN-84/6414-06.

4.2. Znakowanie opakowań. Na skrzynkach stanowiących opakowania transportowe powinny być naklejone etykiety lub odcisnięte nadruki zawierające:

- nazwę i adres producenta,
- nazwę i adres odbiorcy,
- oznaczenie wg 2.2,
- liczbę sztuk,
- masę brutto,
- datę zapakowania,
- znak kontroli jakości.

4.3. Przechowywanie. Skrzynki z zapakowanymi rączkami należy przechowywać w pomieszczeniach suchych, przewiewnych, zabezpieczających przed wpływami atmosferycznymi i wolnych od substancji chemicznych działających korodująco. Dopuszczalna wilgotność $30 \div 80\%$, temperatura $5 \div 25^{\circ}\text{C}$.

4.4. Transport. Skrzynki z zapakowanymi rączkami powinny być przewożone krytymi środkami transportowymi. Transport powinien się odbywać zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami transportowymi.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Badanie pełne obejmują badania wg tabl. 2 lp. 1 ÷ 5. Należy je wykonać nie rzadziej niż 1 raz w roku oraz w przypadku zmian konstrukcyjnych, technologicznych lub materiałowych.

5.1.2. Badania niepełne obejmują badania wg tabl. 2 lp. 1 ÷ 3. Wykonuje się je dla każdej partii rączek.

Tablica 2

Lp.	Rodzaje badań	Zakres badań		Wymagania wg	Opis badań wg
		pełne	niepełne		
1	Oględziny zewnętrzne	+	+	3.1, 3.4, 3.5	5.3.1
2	Sprawdzenie wymiarów	+	+	3.2	5.3.2

cd. tabl. 2

Lp.	Rodzaje badań	Zakres badań		Wymagania wg	Opis badań wg
		pełne	nie-pełne		
3	Sprawdzenie wytrzymałości	+	+	3.1	5.3.3
4	Sprawdzenie jakości powłoki lakierowej	+	-	3.5.2	5.3.4
5	Sprawdzenie grubości powłoki gálwanicznej	+	-	3.5.1	5.3.5

Znak + oznacza badanie, które należy przeprowadzić.
Znak - oznacza badanie, którego nie należy przeprowadzać.

5.2. Kontrola jakości

5.2.1. Określenie partii. Partię stanowi jednorazowo wysłana część lub całość zamówienia rączek.

5.2.2. Skład i licznosc partii. Przed przystąpieniem do badań rączki należy podzielić na oddzielne partie składające się z rękojeści, łączników i uchwytów jednego oznaczenia wg 2.2.

Badaniom należy poddać każdą część rączki oddzielnie.

5.2.3. Sposób pobierania próbek. Z partii rączek przeznaczonych do badań należy pobrać próbki losowo wg PN-83/N-03010.

Z partii, która przeszła z wynikiem dodatnim badania wg tabl. 2, lp. 1 i 2 należy pobrać ponownie próbkę do badań wg tabl. 2 lp. 3, 4 i 5.

5.2.4. Poziom kontroli

a) przy badaniu wg tabl. 2 lp. 1 i 2 — I ogólny wg PN-79/N-03021 tabl. 1,

b) przy badaniu wg tabl. 2 lp. 3, 4 i 5 — specjalny S-3 wg PN-79/N-03021 tabl. 1.

5.2.5. Wadliwość dopuszczalna w_2 — maksimum 4%.

5.2.6. Wybór i stosowanie planów badania oraz warunki przejścia — wg PN-79/N-03021. Plan badania przy poziomie kontroli I ogólnym — wg tabl. 3, przy poziomie kontroli S-3 — wg tabl. 4.

5.3. Opis badań

5.3.1. Oględziny zewnętrzne należy przeprowadzić nie uzbrojonym okiem.

5.3.2. Sprawdzenie wymiarów należy przeprowadzić za pomocą przyrządów pomiarowych o dokładności dostosowanej do wielkości odchyłek rączek.

5.3.3. Sprawdzenie wytrzymałości jest to sprawdzenie wielkości siły niszczącej badaną rączką. Elementy badane za pomocą przyrządów wg BN-71/8509-04 należy obciążyć siłą statyczną 300 N przy prędkości 5 m/min. Tak obciążone elementy nie powinny ulegać uszkodzeniom trwałym, takim jest pęknięcie, odkształcenie itp.

5.3.4. Sprawdzenie jakości powłoki lakierowej

a) odporność na działanie wody i nasiąkliwości powłoki — wg PN-76/C-81521,

b) badanie odporności powierzchni lakierowej na działanie środowiska przeprowadza się działając kwaśnym siarczanem 2 razy po 4 h,

Tablica 3

Liczność partii N	Kontrola normalna			Kontrola obostrzona			Kontrola ulgowa		
	n	m_1	m_2	n	m_1	m_2	n	m_1	m_2
	sztuk								
do 280	13	1	2	20	1	2	5	0	2
281 ÷ 500	20	2	3				8	1	3
501 ÷ 1200	32	3	4	32	2	3	13	1	4
1201 ÷ 3200	50	5	6	50	3	4	20	2	5
3201 ÷ 10000	80	7	8	80	5	6	32	3	6
10001 ÷ 35000	125	10	11	125	8	9	50	5	8
35001 ÷ 150000	200	14	15	200	12	13	80	7	10

n — licznosc próbek,
 m_1 — liczba kwalifikująca,
 m_2 — liczba dyskwalifikująca.

Tablica 4

Liczność partii N	Kontrola normalna			Kontrola obostrzona			Kontrola ulgowa		
	n	m_1	m_2	n	m_1	m_2	n	m_1	m_2
	sztuk								
do 500	8			20	1	2			
501 ÷ 3200	13	1	2				3	0	2
3201 ÷ 35000	20	2	3				8	1	3
35000 ÷ 150000	32	3	4	32	2	3	13	1	4

n — licznosc próbek,
 m_1 — liczba kwalifikująca,
 m_2 — liczba dyskwalifikująca.

c) sprawdzenie odporności na tarcie bada się przez 15-krotne pocieranie powierzchni lakierowej suchym kawałkiem drewna.

5.3.5. Sprawdzenie grubości powłoki galwanicznej należy przeprowadzić wg PN-87/N-04605.

5.4. Ocena wyników badań

5.4.1. Rękojeść, łącznik lub uchwyt niedobry. Badaną część należy uznać za niedobłą, jeżeli chociaż jedno badanie wg 5.1 da wynik negatywny.

5.4.2. Ocena partii. Partię rączek należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli liczba sztuk niedobrych nie osiągnie liczby dyskwalifikującej.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych, Łódź.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-73/8511-21

- a) uaktualniono asortyment okuć,
- b) skreślono badania szczelności powłok lakierowych i połysku powłok galwanicznych,
- c) uaktualniono pakowanie rączek.

3. Normy związane

- PN-76/C-81521 Wyroby lakierowe. Badanie odporności powłok lakierowych na działanie wody oraz oznaczanie nasiąkliwości
- PN-84/C-89293 Polistyren udarowy (Owispol)
- PN-72/D-79601 Skrzynki i komplety skrzynkowe z tarcicy, zbijane. Wspólne wymagania
- PN-87/H-04605 Ochrona przed korozją. Określenie grubości powłok metalowych metodami niszczącymi
- PN-73/H-92327 Taśma walcowana na zimno ze stali niskowęglowej
- PN-80/H-92816 Mosiądz. Taśmy
- PN-83/H-97006 Ochrona przed korozją. Elektrolityczne powłoki niklowe, nikłowo-chromowe i miedziowo-nikłowo-chromowe na stali
- PN-83/H-97009 Ochrona przed korozją. Elektrolityczne powłoki niklowe i nikłowo-chromowe na miedzi i stopach miedzi

PN-67/M-80026 Druty okrągłe ze stali niskowęglowej ogólnego przeznaczenia

PN-83/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór jednostek produktu do próbek

PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania

BN-80/6336-01/12 Tworzywa poliamidowe. Tarnamid T-26

BN-84/6352-05 Granulaty obuwnicze z poli(chlorku winylu). Polwiplasty S-B, SOB-ST, S-Z

BN-84/6414-06 Opakowania transportowe z tworzyw sztucznych. Worki polietylenowe otwarte płaskie bez fałd bocznych zgrzewane

BN-66/7326-01 Papiery pakowe zwykłe

BN-76/8509-01 Wyroby kaletnicze i rymarskie powszechnego użytku. Błędy. Gatunki

BN-71/8509-04 Metody badań wyrobów kaletniczych. Badanie wytrzymałości na zmęczenie dynamiczne

BN-88/8510-05 Wyroby galanteryjne. Powłoki galwaniczne. Ogólne wymagania i badania

4. Autor projektu normy — Marek Sobieszcański — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych, Łódź.